

Snižuje preventivní podávání statinů mortalitu? – nová metaanalýza

Statiny jsou léčiva užívaná v léčbě dyslipidemií, především hypercholesterolemie. Zatím však nebyl dostatečně vyhodnocen vliv jejich preventivního užívání na mortalitu u stále početnější skupiny starších pacientů s ischemickou chorobou srdeční. Tímto problémem se zabývala metaanalýza klinických studií, publikovaná v Journal of American College of Cardiology.

Ischemická choroba srdeční (ICHS) je jednou z hlavních příčin mortality ve skupině starších pacientů. Jakýkoliv způsob, jak snížit úmrtnost u vysoce ohrožené skupiny pacientů s ischemickou chorobou srdeční ve věku nad 65 let, by znamenal zásadní přínos. Autoři metaanalýzy se rozhodli zjistit, zda statiny snižují úmrtnost z jakýchkoliv příčin u těchto pacientů. Vycházeli ze skutečnosti, že statiny jsou u této skupiny nemocných poměrně málo užívány, protože dopad jejich užívání nebyl dosud přesvědčivě prokázán. Autoři v metaanalýze využili pět elektronických databází klinických studií, ve kterých byla zkoumána úloha statinů v sekundární prevenci u kardiaků. Celkem bylo do metaanalýzy zařazeno téměř 20 000 pacientů s ICHS ve věku 65–82 let.

Výsledky byly překvapivě jednoznačné. Analýza studií ukázala, že celková úmrtnost ve skupině léčené statiny odpovídala 15,6%, ve skupině placebo 18,7%. Autoři vypočítali, že užívání statinů v této skupině po dobu 5 let snižuje úmrtnost o 22%. Navíc statiny v tomto preventivním podání snižují mortalitu na ICHS o 30%, výskyt nefatálního infarktu myokardu o 26%, nutnost revaskularizace o 30% a výskyt cévních mozkových příhod o 25%. Autoři vypočítali, že podávání statinů 28 starším pacientům s ICHS zachrání život jednomu pacientovi v této skupině (tzv. number needed to treat to save 1 life). Autoři této významné metaanalýzy uzavírají konstatováním, že podávání statinů snižuje ve skupině starších pacientů celkovou mortalitu. Příznivý účinek statinů je v tomto smyslu větší, než se dosud předpokládalo. V posledních letech stagnuje podíl starších pacientů s ICHS, kteří dostávají statiny, v rozvinutých zemích mezi 40–60%, zatímco stále roste počet pacientů, u nichž je prováděna koronární revaskularizace. Výsledky uvedené metaanalýzy by mohly tuto situaci změnit ve prospěch častějšího preventivního podávání statinů.

Afilalo J, Duque G, Steele J, et al. Statins for secondary prevention in elderly patients. J Am Coll Cardiol 2008;51:37–45.
Zpracoval MUDr. Pavel Kostiuk, CSc.